

Коледо – једна реч која се смеје званичној историји и лингвистици

Од видовдан
- 14. септембра 2017.

Да ли је порекло речи календар заиста латинско или су српске речи „коледо“ и „коледар“ старије и позајмљене из српског у латински језик? Представљамо два супротстављена тумачења порекла ове речи, од којих свако у проблем ставља званичну историју и лингвистику. Прво показује да су Срби староседеоци Балкана. А друго показује... да су Срби староседеоци Балкана.

1. Назив за највећи српски празник узет је из латинског језика

Прво тумачење, које може да се нађе у нашим речницима, енциклопедијама и стручним књигама и часописима каже да реч коледо потиче од латинског calendae – први дани свакога месеца у календару. Затим је та реч преко балканског романског супстрата у прасловенском дала *коледо у значењу нове године, односно Божића.

Ово тумачење је интересантно због тога што показује и потврђује све оно шта званична историја негира. Као прво показује да су Срби староседеоци на Балкану и да је ток словенских миграција ишао ка северу, а не ка југу.

Показује да су Срби били један дуг период под римском окупацијом и услед снажног утицаја латинског језика прихватили латинску реч за један од својих највећих празника. Затим, показује да је на Балкану настао старословенски језик и одавде се ширио на север. **Показује све шта се они труде да сакрију.**

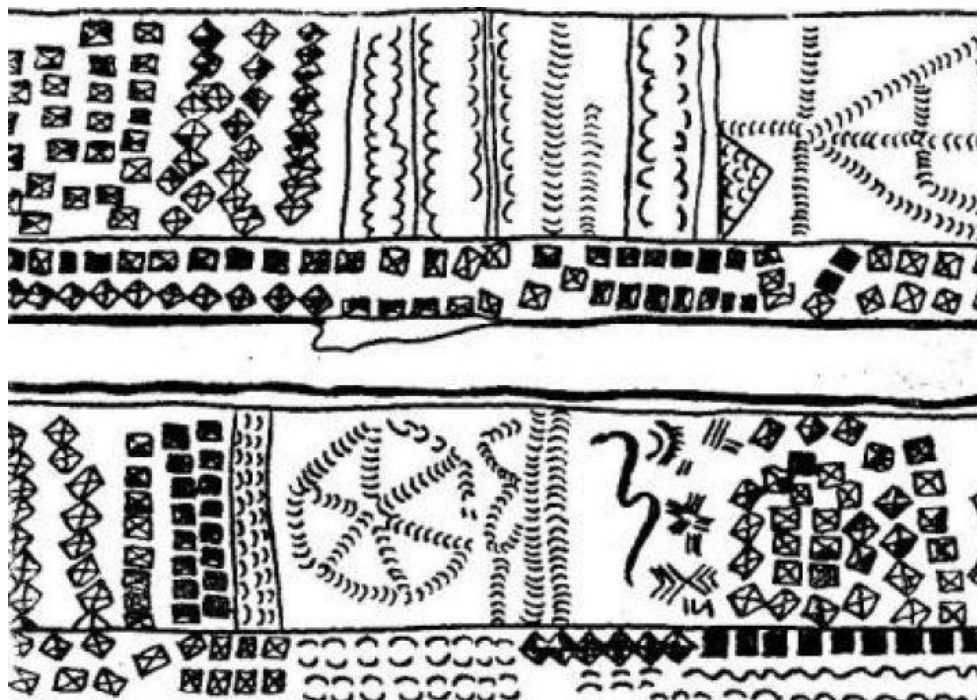
Српски годишњи календар из Тршке цркве

У супротном би било тешко објаснити откуд онда реч коледо изван тог „романског балканског суптрата“, код Чеха, Словака, Пољака, Украјинаца, Белоруса и Руса на северу. Можда је из Рима скокнула на далеки север, да би се затим спустила у великој сеоби на Балкан?

2. Од српске речи „коледо“ потиче латинска реч „календар“

Према другом тумачењу коледо је оригинална словенска реч за Божић, односно период испраћања старе и дочекивања нове године, а латинска реч календар само позајмљеница из српског језика.

Уколико би тачно било друго тумачење нашао би се у проблему раширен став о супериорном латинском језику, од којег су сви други језици позајмљивали лексику. Такође, поставило би се питање о датирању тог утицаја старословенског на латински језик, односно, када су то „варвари са севера“ били у додиру са Римљанима толико дуго и снажно да су им наметнули свој назив за једну од најбитнијих цивилизацијских тековина – Календар.

Словенски календар из 4. века, Ромашка, кијевска област

Kolyada or koleda (Cyrillic: коляда, коледа, колада) is the original Slavic word for Christmas, still used in modern Belarusian (Каляды, Kalady, Kalyady), Bulgarian, Macedonian, Serbian (Коледа) and Slovak (Koleda). Some suppose the word was borrowed the word from the Latin *calendae*; compare „Kalends“. Others believe it derived from *Kolo*, „wheel“. Another speculation is that it derived from the Bulgarian/Macedonian word „коля/колам“ (*kolia/kolam*), which means „to rip, to kill (a man), to cut animal for eating“, or from the Serbian „коло, колодар“ (*kolo, kolodar*). Some claim it was named after Kolyada, the Slavic god of winter.

Старабеларускі лексікон: Падручны перакладны слоўнік. – Менск: Беларускае выдавецтва Таварыства «Хата». Укладальнікі: Прыгодзіч Мікалай, Ціванова Галіна. 1997.

Било како било, на лингвистима и историчарима је да се договоре око истине, јер су показали да око лажи умеју веома добро да се договарају. Са узбуђењем чекамо треће тумачење.

Свим читаоцима Странице Расен и свим људима добре воље уредништво жели срећну, успешну и благословену 7526. српску нову годину!

Далибор Дрекић